

Ny lov for friplejeboliger

Med den nye lov for friplejeboliger bliver der skabt mere lige vilkår for at drive private friplejeboliger og kommunale plejeboliger.

Et bredt flertal i Folketinget har den 21. april 2015 vedtaget en ny lov for friplejeboliger. Med den nye lovgivning kommer der blandt andet en ny afregningsmodel for friplejeboligerne.

Friplejeboligordningen blev etableret i 2007 for at styrke borgernes frie valg af bolig og for at give private leverandører mulighed for at konkurrere med de kommunale tilbud på plejeboligområdet. Det har imidlertid vist sig, at der har været nogle u hensigtsmæssigheder ved lovgivningen.

Blandt andet er friplejeboligerne blevet afregnet efter nationale gennemsnitstakster. Det har vist sig, at friplejeboligerne primært har etableret sig i kommuner med et lavt udgiftsniveau. Det har betydet, at en række kommuner har oplevet, at taksten for friplejeboliger har været væsentlig højere end kommunens egne udgifter til tilsvarende boliger. Herudover har taksterne været fastsat i blot tre trin. Det har betydet, at der har været store spring i prisen mellem trinene. Systemet har således ikke været tilstrækkelig finmasket til at afspejle den reelle forskel, der er i plejebenhov blandt de enkelte beboere. Samtidig har kommunerne oplevet, at det har været svært at omsætte de nationale takster til kommunens egen visitationspraksis.

JANNE ROESEN

Konsulent i KL's Økonomiske Sekretariat

Mere lige vilkår

KL har gennem længere tid arbejdet for, at taksten for friplejeboliger skal følge omkostningerne i den kommune, hvor friplejeboligen ligger. I de sidste to års økonomiaftale mellem KL og regeringen har det derfor været aftalt, at der skulle ses nærmere på afregningsmodellen. Dette er nu omsat til en ny lov på området.

Den nye afregningsmodel betyder, at kommunerne fremadrettet skal afregne friplejeboligleverandører efter takster, der er beregnet på baggrund af kommunens egne omkostninger til tilsvarende tilbud. Der åbnes samtidig op for, at kommunen og leverandøren frivilligt kan aftale en eller flere takster for friplejeboligen.

Herved kommer afregningstaksten for friplejeboligen til at afspejle det lokale udgiftsniveau og den lokale udvikling i omkostninger. Det vil skabe mere ens vilkår for at drive friplejeboliger og kommunale plejeboliger. Den nye model er således et skridt i den rigtige retning, i forhold til de udfordringer kommunerne indtil nu har oplevet.

Som en del af økonomiaftalen for 2015 har afregningsmodellen været afprøvet i et antal kommuner. I forbindelse med afprøvningen har flere kommuner tilkendegivet over for KL, at modellen er fornuftig at anvende i praksis. Flere kommuner har også givet udtryk for, at modellen

NY AFREGNINGSMODEL

Den nye afregningsmodel for friplejeboliger består af tre trin:

1. Friplejeboligleverandøren og kommunen aftaler frivilligt en eller flere takster for friplejeboligen.
2. Hvis parterne ikke kan opnå en aftale, skal taksterne beregnes af kommunen på baggrund af kommunens omkostninger ved drift af tilsvarende kommunale tilbud. Beregningerne skal ske med udgangspunkt i Økonomi- og Indenrigsministeriets vejledning til omkostningskalkulationer.
3. Kan kommunen ikke beregne egne omkostninger til tilbuddet (for eksempel som følge af, at der ikke findes tilsvarende tilbud i kommunen), skal kommunen fastsætte afregningsprisen med udgangspunkt i den takst, som den vil kunne anbringe borgeren til i et tilsvarende tilbud.

De nye regler træder i kraft den 1. juli 2015.

giver et retvisende billede af de faktiske omkostninger i kommunen ved drift af plejeboliger.

Nye regler pr. 1. juli 2015

Den nye afregningsmodel vil gælde for de friplejeboliger, der etableres fremadrettet. De nuværende friplejeboliger overgår til den nye afregningsmodel, når deres kontrakt udløber. De har dog også mulighed for frivilligt at overgå til de nye regler tidligere.

Den nye afregningsmodel medfører, at de økonomiske konsekvenser skal beregnes i den enkelte kommune. I de kommuner, hvor der forventes etableret nye friplejeboliger, samt der, hvor leverandører ønsker at overgå til de nye regler, skal man være opmærksom på at anvende den nye afregningsmodel til at lave et skøn for udgifterne.

Kommunal anvisning

Med loven åbnes der op for, at kommunerne og friplejeleverandøren kan aftale, at kommunen får anvisningsret til én eller flere af boligerne i bebyggelsen. En leverandør, der indgår aftale med kommunen om anvisningsret til boligerne, skal overgå til den nye afregningsmodel for hele bebyggelsen, da det er en forudsætning for, at der kan indgås aftale med kommunen om priser for pladserne. Dette kan give nogle friplejeboligleverandører incitament til at overgå til den nye afregningsmodel før udløbet af kontrakten, da det vil betyde en større sikkerhed i driften for den

KL HAR GENNEM LÆNGERE TID ARBEJDET FOR, AT TAKSTEN FOR FRIPLEJEBOLIGER SKAL FØLGE OMKOSTNINGERNE I DEN KOMMUNE, HVOR FRIPLEJEBOLIGEN LIGGER. I DE SIDSTE TO ÅRS ØKONOMIAFTALE MELLEM KL OG REGERINGEN HAR DET DERFOR VÆRET AFTALT, AT DER SKULLE SES NÆRMERE PÅ AFREGNINGSMODELLEN. DETTE ER NU OMSAT TIL EN NY LOV PÅ OMRÅDET.

pågældende leverandør. Fra kommunernes side har det ligeledes været ønsket, at der åbnes op for muligheden for kommunal anvisningsret, da det kan gøre det lettere at styre kapaciteten af plejeboliger.

I den sammenhæng skal det dog bemærkes, at kvoten for, hvor mange friplejeboliger, der kan etableres uden støtte, aldrig har været udnyttet fuldt ud. ■

Ændringer i adgang til markedet

Friplejeboliger kan etableres med eller uden offentlig støtte. Hidtil har et kvotesystem fastsat, at der maksimalt kunne bygges 500 friplejeboliger om året. Indeholdt i denne ramme har der været en kvote på 225 boliger, som man har kunnet søge om støtte til (kvote A) og en kvote på 275 boliger, der kunne etableres uden støtte (kvote B).

Med lovændringen ændres der ikke i den årlige ramme på 225 boliger, som der gives støtte til, men der vil ikke fremadrettet være en ramme for, hvor mange friplejeboliger der årligt kan etableres uden støtte.

FRIPLEJEBOLIGER

Friplejeboliger er private plejeboliger til voksne med handicap eller ældre borgere. Borgere, der er visiteret til en plejebolig eller en lignende boligform, kan under visse betingelser frit vælge en friplejebolig.

For at kunne etablere og drive en friplejebolig skal leverandøren certificeres af Socialstyrelsen.

KOMMUNEKORT

Køb Danske Kommuners kommunalpolitiske landkort, inddelt efter partifarve.

Kortet fås i to formater og indeholder masser af information.

Priser fra 79 kr.

